

Нові підходи до підготовки медичних сестер

Марія Шегедин

**доктор медичних наук, професор, Заслужений лікар України,
ректор ВНКЗ ЛОР “Львівський інститут медсестринства та
лабораторної медицини ім. Андрія Крупинського”**

ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО ВИЩУ ОСВІТУ»

Цей Закон встановлює основні правові, організаційні, фінансові засади функціонування системи вищої освіти, створює умови для посилення співпраці державних органів і бізнесу з вищими навчальними закладами на принципах автономії вищих навчальних закладів, поєднання освіти з наукою та виробництвом з метою підготовки конкурентоспроможного людського капіталу для високотехнологічного та інноваційного розвитку країни, самореалізації особистості, забезпечення потреб суспільства, ринку праці та держави у кваліфікованих фахівцях.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 29 квітня 2015 р. № 266

Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти

Відповідно до пункту 7 частини першої статті 13 Закону України “Про вищу освіту”

Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Затвердити перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, що додається.
2. Установити, що здобувачі вищої освіти, які вступили до вищих навчальних закладів до набрання чинності цією постановою, продовжують навчання відповідно до обраних напрямів підготовки та спеціальностей.
3. Визнати такими, що втратили чинність, постанови Кабінету Міністрів України згідно з переліком, що додається.
4. Ця постанова набирає чинності з 1 вересня 2015 року.

Прем'єр-міністр України

А. ЯЦЕНЮК

КАБІNET МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 29 квітня 2015 р. № 266

Київ

**Про затвердження переліку галузей знань
і спеціальностей, за якими здійснюється
підготовка здобувачів вищої освіти**

22	Охорона здоров'я	221	Стоматологія
		222	Медицина
		223	Медсестринство
		224	Технології медичної діагностики та лікування
		225	Медична та психологічна реабілітація
		226	Фармація
		227	Фізична реабілітація

Прем'єр-міністр України

А. ЯЦЕНЮК

**Пропозиції МОЗ України щодо найменування спеціальностей,
спеціалізацій та кваліфікацій медичних фахівців різних освітніх ступенів
(Дніпропетровськ, 11-12.11.2015 р.)**

Галузь знань та її код	Код спец.	Найменування спеціальності	Ступені вищої освіти, спеціалізації, кваліфікації		
			Молодший бакалавр	Бакалавр	Магістр
22 Охорона здоров'я	221	Стоматологія	<u>Гігієніст зубний</u> <i>Асистент лікаря-стоматолога</i> Спеціалізація: Стоматологічна справа		<u>Лікар-стоматолог</u>
			<u>Технік зубний</u> Спеціалізація: Стоматологія ортопедична		
	222	Медицина			<u>Лікар</u> Спеціалізація: педіатрія, мед.-проф. справа
	223	Медсестринство	<i>Сестра медична загальної практики,</i> <u>Сестра медична</u>	<u>Сестра медична</u>	<u>Сестра медична</u>
			<u>Акушерка</u> Спеціалізація: акушерська справа		
	224	Технології медичної діагностики та лікування	<u>Лаборант (медицина)</u> Спеціалізація: лаборат.діагностика	<u>Лаборант (медицина)</u> Спеціалізація: лабораторна діагностика	<i>Магістр з лабораторної медицини</i> <u>Лікар-лаборант</u> Спеціалізація: лабораторна діагностика
			<u>Помічник лікаря-гігієніста та епідеміолога</u> Спеціалізація: медико-профілактична справа		
			<u>Оптик-оптометрист</u> Спеціалізація: медична оптика		
			<u>Технолог з рентгенологічної діагностики</u> Спеціалізація: рентгенодіагностика		

Галузь знань та її код	Код спец.	Найменування спеціальності	Ступені вищої освіти, кваліфікації, спеціалізації		
			Молодший бакалавр	Бакалавр	Магістр
22 Охорона здоров'я	225	Медична та психологічна реабілітація	<i>Молодший бакалавр з медичної та психологічної реабілітації</i>	<i>Бакалавр з медичної та психологічної реабілітації</i>	<u>Лікар-психолог</u> Спеціалізація: медична психологія
					<i>Магістр з медичної та психологічної реабілітації</i>
	226	Фармація	<u>Фармацевт (помічник фармацевта)</u>		Магістр фармації Спеціалізації: техн.парф.-косм.засобів; клін. фармація; техн. фарм. препаратів
			<u>Технік-лаборант з фармації</u> Спеціалізація: Аналітичний контроль якості хімічних лікарських сполук		
		<u>Технік-технолог з фармації</u> Спеціалізація: Виробництво фармацевтичних препаратів			
	227	Фізична реабілітація	<i>Молодший бакалавр з фізичної реабілітації</i>	<i>Бакалавр з фізичної реабілітації</i>	

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

06.11.2015

м. Київ

№ 1151

**Про особливості запровадження
переліку галузей знань і спеціальностей,
за якими здійснюється підготовка здобувачів
вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України
від 29 квітня 2015 року № 266**

- 1. Затвердити Таблицю відповідності Переліку напрямів, за якими здійснювалася підготовка фахівців у ВНЗ за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра, Переліку спеціальностей, за якими здійснювалася підготовка фахівців у ВНЗ за освітньо-кваліфікаційними рівнями спеціаліста і магістра та Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти 2015.**

2. Затвердити Таблицю відповідності Переліку спеціальностей, за якими здійснювалася підготовка фахівців у ВНЗ за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста та Переліку 2015.

3. Затвердити Таблицю відповідності Переліку наукових спеціальностей, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 14.09.2011 р. №157 та Переліку 2015.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти
і науки України
від 06 листопада 2015 року № 1151

Таблиця відповідності Переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційним рівнем **молодшого спеціаліста** (Перелік – 3)
Переліку галузей знань і спеціальностей,
за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (Перелік 2015)

Перелік 3				Перелік 2015	
Шифр галузі	Найменування галузі знань	Найменування спеціальності	Код спеціальності	Галузь знань	Спеціальність
1	2	3	4	5	6
Охорона здоров'я					
1201	Медицина	лікувальна справа	5.12010101	22 Охорона здоров'я	223 Медсестринство
		сестринська справа	5.12010102	22 Охорона здоров'я	223 Медсестринство
		медико-профілактична справа	5.12010103	22 Охорона здоров'я	223 Медсестринство
		стоматологія	5.12010104	22 Охорона здоров'я	221 Стоматологія
		акушерська справа	5.12010105	22 Охорона здоров'я	223 Медсестринство
		стоматологія ортопедична	5.12010106	22 Охорона здоров'я	221 Стоматологія
		стоматологічна справа	5.12010107	22 Охорона здоров'я	221 Стоматологія
		лабораторна діагностика	5.12010108	22 Охорона здоров'я	224 Технології медичної діагностики та лікування
		фармація	5.12020101	22 Охорона здоров'я	226 Фармація
1202	Фармація	аналітичний контроль якості хімічних лікарських сполук	5.12020102	22 Охорона здоров'я	226 Фармація
		виробництво фармацевтичних препаратів	5.12020103	22 Охорона здоров'я	226 Фармація

.....ЗАТВЕРДЖЕНО
 .....Наказ Міністерства освіти і науки
 .....України
 .....від 06 листопада 2015 року № 1151

Таблиця відповідності Переліку напрямів, за якими здійснювалася підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційним рівнем **бакалавра** (Перелік 1); Переліку спеціальностей, за якими здійснювалася підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційними рівнями спеціаліста і **магістра** (Перелік 2) та Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (Перелік 2015) ^{за трьох країнах}

Перелік 1				Перелік 2				Перелік 2015	
Шифр галузі	Найменування галузі знань	Напрямок підготовки	Код напрямку підготовки	Найменування спеціальності спеціаліста	Код спеціальності спеціаліста	Найменування спеціальності магістра	Код спеціальності магістра	Галузь знань	Спеціальність
Охорона здоров'я									
1201	Медицина			лікувальна справа**	7.12010001	лікувальна справа	8.12010001	22 Охорона здоров'я	222 Медицина
				педіатрія**	7.12010002	педіатрія	8.12010002	22 Охорона здоров'я	222 Медицина
				медико-профілактична справа**	7.12010003	медико-профілактична справа	8.12010003	22 Охорона здоров'я	222 Медицина
				медична психологія**	7.12010004	медична психологія	8.12010004	22 Охорона здоров'я	225 Медична та психологічна реабілітація
				стоматологія**	7.12010005	стоматологія	8.12010005	22 Охорона здоров'я	221 Стоматологія
			6.120101	сестринська справа		сестринська справа	8.12010006	22 Охорона здоров'я	223 Медсестринство
			6.120102	лабораторна діагностика		лабораторна діагностика	8.12010007	22 Охорона здоров'я	224 Технології медичної діагностики та лікування

Законодавчі та нормативні документи для розробки нових стандартів освіти

- **Закон України “Про вищу освіту” від 01 липня 2014 р. № 1556-VII**
- **постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. №266 “Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти”**
- **наказ МОН України від 06.11.2015 р. №1151 “Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. №266”**
- **Класифікатор професій із змінами, затвердженими наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 18.11.2014 р. №1361 (набрав чинності з 01.03.2015 р.)**
- **наказ МОЗ України від 23.12.2013 р. №1124 “Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 78 Охорона здоров’я”**

Спеціальність 223 Медсестринство, яка у свою чергу має такі ступені:

Молодший бакалавр	освітньо-професійний ступінь	Початковий рівень вищої освіти <i>3 роки ? (2 р.)</i>	120 кредитів ЄКТС на базі СЗОШ
Бакалавр	Освітній ступінь	Перший рівень вищої освіти 4 роки / 2 роки	240 кредитів ЄКТС на базі СЗОШ
			120 кредитів ЄКТС на базі молодшого бакалавра
Магістр	Освітній ступінь	Другий рівень вищої освіти 2 роки	90 кредитів ЄКТС на базі бакалавра

Кваліфікація та узагальнений об'єкт діяльності:

Молодший бакалавр – 3231 Сестра медична:

-здійснення медсестринського процесу

Первинні посади:

Код КП	Професійна назва роботи
Фахівці (з дипломом медсестри)	
3231	Сестра медична
3231	Сестра медична милосердя
3231	Сестра медична патронажна
3231	Сестра медична поліклініки
3231	Сестра медична стаціонару

Бакалавр – 3231 Сестра медична:

організація та управління роботою структурних медсестринських підрозділів, виконання всіх видів медсестринської діяльності та медсестринських втручань

Первинні посади:

- Заступник головного лікаря з медсестринства***
- Сестра медична головна**
- Медсестра-координатор***
- Сестра медична старша**
- Сестра медична**

---

* Дані посади введені останнім часом і не відображені у діючих Класифікаторі та Довіднику кваліфікаційних характеристик

Магістр медсестринства

діагностично-лікувальний процес, догляд та опіка за пацієнтами, організація та керівництво роботою медсестринських структурних підрозділів, навчально-методичний процес у вищих медичних навчальних закладах, де здійснюється медсестринська підготовка, підвищення кваліфікації медичних сестер, організація безперервного навчання медсестринського персоналу у закладах охорони здоров'я, наукова робота з проблем медсестринства

Код КП	Професійна назва роботи
Інші професіонали в галузі медицини	
2230.1	Молодший науковий співробітник (сестринська справа, акушерство)
2230.1	Науковий співробітник (сестринська справа, акушерство)
2310.2	Викладач вищого навчального закладу

- Заступник головного лікаря з медсестринства*
- Сестра медична головна
- Медсестра-координатор*
- Сестра медична старша
- Сестра медична

Посади, які вимагають післядипломної спеціалізації

Код КП	Професійна назва роботи
3231	Сестра медична з дієтичного харчування
3231	Сестра медична з косметичних процедур
3231	Сестра медична лікувальної фізкультури
3231	Сестра медична з масажу
3231	Сестра медична з фізіотерапії
3231	Сестра медична з функціональної діагностики
3231	Сестра медична зі стоматології
3231	Сестра медична операційна
3231	Сестра медична-анестезист
3231	Сестра медична станції (відділення) швидкої та невідкладної медичної допомоги

Громадське здоров'я та громадське медсестринство

№ з/п	Тема	Кількість годин			
		Загальний обсяг 54	Лекції 10	Навчальна практика 20	Самостійна робота 24
1	Медична валеологія та громадське медсестринство	2	2		
2	Роль правильного вигодовування дітей першого року життя у формуванні здоров'я та профілактиці захворювань	2	2		
3	Здорова вагітність. Здорова дитина	4		4	
4	Профілактика рахіту, анемії, гіпотрофії у дітей грудного та раннього віку. Профілактика інфекційних захворювань у дітей. Щеплення	4		4	
5	Роль раціонального і лікувально-профілактичного харчування у збереженні і зміцненні здоров'я	2	2		
6	Профілактика бронхіальної астми, гіпертонічної хвороби та ІХС	10	2	8	
7	Профілактика захворювань ендокринної системи. Техніка безпеки та охорона праці	6	2	4	
	Самостійна робота	24			24

Питання для самостійної роботи

№ з/п	Теми	Кількість годин 24
1	Планування сім'ї	2
2	Сексуально-репродуктивна сфера чоловіка та жінки	2
3	Профілактика абортів серед підлітків	2
4	Методи контрацепції	2
5	Профілактика раку молочної залози	2
6	Роль громадської медсестри в диспансеризації. Робота денних і домашніх стаціонарів	2
7	Профілактика захворювань органів дихання	2
8	Профілактика захворювань сполучної тканини	2
9	Профілактика захворювань органів травлення	2
10	Профілактика захворювань сечовидільної системи	2
11	Поняття первинної та вторинної профілактики	2
12	Ведення обліково-звітної та статистичної медичної документації	2

Принцип створення галузевого стандарту освіти

Компетентністний підхід – витікає з кваліфікаційної характеристики професії:

-завдання та обов'язки

-повинен знати

Освітньо-кваліфікаційна характеристика

Освітньо-професійна програма

Навчальний план

Вимоги до державної атестації

ВИСНОВКИ

- 1. Необхідно визначитися щодо професійної підготовки медичної сестри для роботи в громадському здоров'ї: на додипломному рівні чи шляхом післядипломної спеціалізації**
- 2. Оновити та доповнити “Класифікатор професій...” і “Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 78 Охорона здоров'я” кваліфікаційними вимогами фахівців з громадського здоров'я**
- 3. Базувати стандарти освіти на компетентнісному підході та кваліфікаційних характеристиках (2013 р.)**
- 4. Обов'язково врахувати сучасні тенденції розвитку громадського здоров'я**
- 5. Забезпечити наступність у створенні стандартів різних освітніх рівнів**
- 6. До обговорення проектів нових стандартів залучити висококваліфікованих фахівців громадського здоров'я**

Дякую за увагу!